

דף כ.

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ג הי"ח

עין משפט א.ב.

הַכִּיּוֹר הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר דָּדִים כִּדִּי שִׁיְהִיוּ כָּל הַכֹּהֲנִים
הָעוֹסְקִים בַּתָּמִיד מְקַדְּשִׁים מִמֶּנּוּ כְּאַחַד. וּמוֹכְנֵי עֲשׂוֹ לוֹ
שִׁיְהִיוּ בָּהֶם הַמִּים תָּמִיד. וְהָיָא חַל כִּדִּי שְׁלֹא יִהְיוּ הַמִּים
שָׁבָה נִפְסָלִין בְּלִינָה שֶׁהַכִּיּוֹר מְכַלִּי הַקֶּדֶשׁ וּמְקַדֵּשׁ וְכָל
דָּבָר שִׁיתְקַדֵּשׁ בְּכַלִּי קֶדֶשׁ אִם לֹא נִפְסָל:

ז. כסף משנה: הכיור היו לו שנים עשר דד וכו'. בס"פ אמר להם הממונה (דף ל"ז) תנן
בן קטין עשה שנים עשר דד לכיור שלא היו לו אלא שנים ובגמרא תנא כדי שיהיו שנים
עשר אחיו הכהנים העוסקים בתמיד מקדשין ידיהם ורגליהם בבת אחת. ומ"ש ומוכני עשו
לו שיהיו בה המים תמיד וכו'. שם משנה אף הוא עשה מוכני לכיור שלא יהיו מימיו נפסלין
בלינה ובגמרא מאי מוכני אמר אביי גילגלא דהוה משקעא ליה ופירש"י מוכני מפרש
בגמרא גלגל לשקעו בו בבור שהיו מימיו מחוברים למימי הכיור ואי לא הווי מיפסלי בלינה
לפי שקדשו בכלי ולא כבוד הוא ליפסל מים קדושים. ורבינו כתב בפירוש המשנה הכיור
מכלל כלי שרת וכשהיו בו מים נתקדשו ונפסלו בלינה וזה עשה כלי סביב לכיור והיו בו
המים תמיד והיו שותתין מאותו כלי לכיור כדי הצורך ראשון ראשון ואותו הכלי היה נקרא
מוכני עכ"ל. וכך הם דבריו כאן ונראה שהוא מפרש גלגלא דהוה משקעא ליה היינו לומר
שעשה כלי עגול כגלגל סביבות הכיור שהיה הכיור משוקע בתוכו וכשהיו רוצים היו
פותחין פי אותו כלי והמים שותתין ממנו לכיור כדי הצורך ראשון ראשון. ועל דרך זה יש
לפרש מה שאמרו בפ"ב דזבחים (דף כ') כיור שלא שיקעו מבערב מקדש ממנו לעבודת
לילה ולמחר אינו מקדש והראב"ד הורגל על פירוש רש"י ולכך תמה על דברי רבינו וכתב
עליו בהשגות דברים זרים אני רואה בכאן וכו' ויש לתמוה עליו דאטו מפני שהוא מקובל
כפי' רש"י מי שפירש פירוש אחר דבר זר יאמר לו וגם על מה שכתב מפורש ביומא
ובזבחים יש לתמוה שאין פירושו מפורש בגמרא יותר מפירוש רבינו: ודע שרבינו כתב
בפ"ה מהלכות ביאת המקדש מי כיור נפסלין בלינה וכיצד היו עושים משקעים אותו במי
מקוה או [במי] מעיין ולמחר מעלין אותו וממלאין אותו כל יום בבקר עכ"ל. נראה מדבריו
אלה שהם כפירוש רש"י והראב"ד ואפשר שרבינו מפרש שני הפירושים וכאן כתב האחד
ושם כתב האחר:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה הי"ד

מי כיוור נפסלין בלינה כמו שבארנו ^ח. וכיצד היו עושין.
משקעים אותו במי מקנה או במעין ולמחר מעלין אותו
או ממלאין אותו בכל יום בבקר:

עין משפט ג. **הרמב"ם הל' עבודת יום הכיפורים פ"ד ה"א**

סדר כל המעשים ^ט שביום זה כך הוא. פחצות הלינה
מפיסין לתרומת הדשן. ומסדרין את הפערכה ומדשנין

ח. כסף משנה: מי כיוור נפסלין בלינה כמו שבארנו. בספ"ג מהלכות בית הבחירה: וכיצד
היו עושין משקעים אותו במי מקנה כו'. בפרק הממונה (דף ל"ז) תנן אף הוא עשה מוכני
לכיוור שלא יהיו מימיו נפסלין בלינה ומפרש בגמרא דמוכני היינו גלגלא לשקועי ליה.
וביארתי זה בספ"ג מהלכות בית הבחירה:

ט. כסף משנה: סדר כל המעשים וכו'. פ"ב דיומא (דף כ"ב). ומ"ש כשיגיעו לשחוט את
התמיד פורסין סדין של בוך בין כ"ג ובין העם וכו' עד והחביתין והנסכים. משנה פ"ג
דיומא (דף ל'). ומ"ש ואחר התמיד מקריב הפר ושבעת הכבשים של מוסף היום. פלוגתא דתנאי
במשנה פ' בא לו (דף ע') ופסק כר"ע: ואח"כ מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וטובל וכו'
עד לפני ה' תטהרו. במשנה פ"ג דיומא (דף ל"ה). ואח"כ מגריל על שני השעירים וכו' עד
ומניחן על הרובד שבעזרה. במשנה פ' טרף בקלפי (דף מ"ג). ומ"ש ונותנו למי שמנדנדו כדי
שלא יקרוש (ומניחו) על הרובד של היכל מבחוץ. לשון המשנה על הרובד הרביעי שבהיכל
ופריך בגמ' והא כתיב וכל אדם לא יהיה באוהל מועד וא"כ איך היה ממרס בהיכל ותירצו
תני של היכל. ופירש"י כל הרצפה עשויה שורות שורות טבלאות אבני שיש וכל שורה
קרויה רובד. תני של היכל כשיוצא מהיכל לעזרה מונה את הרובדין והוי האי רביעי להיכל.
ומה שכתב וחותה בה אש מעל המזבח מן הסמוך למערב וכו': ומוציאין לו את הכף וכלי מלא
קטרת וכו'. במשנה פ' הוציאו לו (דף מ"ז). ומ"ש דקה מן הדקה. בפ"ק דכריתות (דף ו')
בברייתא דפטום הקטרת. ומ"ש לא מחוקות ולא גדושות. בפ' הוציאו לו (דף מ"ח) בעיא
דאיפשיטא: כבר ביארנו שהולכה בשמאל פוסלת וכו'. מהל' ביאת המקדש פ"ה. ומ"ש אבל
מפני כובד המחיתה ועוד שהיא חמה וכו'. בר"פ הוציאו לו (דף מ"ז). וק"ל כיון שהולכה
בשמאל פוסלת היאך הכשירו כאן מפני טעמים הללו. ואפשר דהולכה בשמאל לא פסלה
אלא מדרבנן א"נ אע"ג דהולכה בשמאל בדם פסלה מדאורייתא משום דא"א שלא בהילוך
בקטרת לא פסלה ובהכי אפשר רחמנא: ומהלך בהיכל עד שהוא מגיע לקדש הקדשים וכו' עד
על אבן השתיה. במשנה פ' הוציאו לו (דף מ"ט ע"ב): ומ"ש ואוחז שפת הכף בראשי

אֶת הַמִּזְבֵּחַ כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁין בְּכָל יוֹם עַל הַסֵּדֶר שְׂבָאֲרָנוּ
 עַד שִׁיגִיעוּ לְשַׁחֲטָה הַתָּמִיד. כְּשִׁיגִיעוּ לְשַׁחֲטָה אֶת הַתָּמִיד
 פּוֹרְסִין סָדִין שֶׁל בּוֹץ בֵּין כַּהֵן גָּדוֹל וּבֵין הָעָם. וְלָמָּה שֶׁל
 בּוֹץ כִּדִּי שִׁיכִיר שְׁעֵבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי בּוֹץ. וּפּוֹשֵׁט בְּגָדֵי
 חָל וְטוֹבֵל וְלֹבֵשׁ בְּגָדֵי זָהָב וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרֹגְלָיו. וְשׁוֹחֲט
 בְּתָמִיד רַב שָׁנִים וּמֵנִיחַ אַחֵר לְגִמְרַת הַשְּׁחִיטָה. וּמְקַבֵּל
 הַדָּם וְזוֹרְקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּמִצְוָתוֹ. וְאַחֵר כֶּף נִכְנָס לַהֵיכָל
 וּמְקַטֵּיר קִטְרֶת שֶׁל שַׁחַר וּמֵיטִיב אֶת הַנִּירוֹת. וּמְקַטֵּיר
 אֵיבָרֵי הַתָּמִיד וְהַחֲבִיתִין וְהַנִּסְכִּים כְּכֹל סֵדֶר הַתָּמִיד שֶׁל
 כָּל יוֹם שְׂבָאֲרָנוּ. וְאַחֵר הַתָּמִיד מִקְרִיב הַפָּר וְשׁוֹבֵעַת
 הַכֶּבֶשִׁים שֶׁל מוֹסֵף הַיּוֹם. וְאַחֵר כֶּף מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרֹגְלָיו
 וּפּוֹשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב. וְטוֹבֵל וְלֹבֵשׁ בְּגָדֵי לָבָן וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו
 וְרֹגְלָיו. וּבָא לוֹ אֶצֶל פָּרוֹ. וּפָרוּ הָיָה עוֹמֵד בֵּין הָאוֹלָם
 וְלַמִּזְבֵּחַ רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לַמַּעֲרָב וְהַכֹּהֵן עוֹמֵד בַּמִּזְרָח
 וּפָנָיו לַמַּעֲרָב. וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַפָּר וּמִתְנוֹדֶה.
 וְכֵן הָיָה אוֹמֵר אֲנִי הָשֵׁם חֲטָאתִי עֲוִיתִי פָשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ
 אֲנִי וּבֵיתִי. אֲנִי הָשֵׁם כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת

אֲצַבְעוֹתָיו אוֹ בְּשִׁינָיו וְכו' וְזוֹ הִיא עֲבוֹדַת קֶשֶׁה שֶׁבְּמִקְדָּשׁ. בְּרִייתָא בִּפ' הוֹצִיאוּ לוֹ (דף נ"א:).
 וּמ"ש וְצוּרֵי אֶת הַקִּטְרֶת עַל גְּבִי הַגְּחָלִים. שֵׁם בְּרִייתָא הַנּוֹכַחַת וְצוּרֵי כְּדִי שִׁיחָא עֲשֵׂנָה
 שׁוּחָה לְבָא וּ"א מִפְּזוּרָה כְּדִי שִׁיחָא עֲשֵׂנָה מִמַּהֲרַת לְבָא וּפְסֵק כְּת"ק. וּמ"ש לִפְנִים בְּמַחְתָּה
 כְּדִי שֶׁתְּהִיָּה הַקִּטְרֶת קְרוּבָה לְאֶרֶץ וְרַחֲקָה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא יִכּוּהוּ. בִּפ' דְּמַסְכַּת תָּמִיד (דף ל"ג). וּמ"ש
 וּמִמַּתִּין שֵׁם וְכו' שֶׁלֹּא לְהַבְעִית אֶת הָעֵם. מִשְׁנָה בִּפ' הוֹצִיאוּ לוֹ (דף נ"ב:). וּמ"ש וְכֵן הִיָּה
 מִתְפַּלֵּל וְכו'. שֵׁם בְּגִמ' (דף נ"ג). וּרְבִינוּ לֹא כָּתַב שִׁיפְרֹשׁוּ בִּשְׁעַת הַזָּאוֹת הַנִּעֲשׂוֹת לִפְנֵי וּלְפָנִים
 לְפִי שֶׁסֵּמֶךְ עַל מָה שֶׁכָּתַב בִּפ'ג' מֵהַל' תָּמִידִין זֶה בִּנְיָן אֶב לְכָל הַכִּפּוּרוֹת וְכו'.

 את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

וּלְפָשְׁעִים שְׁחָטָאֲתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי
כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ לֵאמֹר 'כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכָּפֵר
עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לְפָנַי ה' תְּטַהֲרוּ'.
וְאַחֲרֵי כֵן מִגְרִיל עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים. וְקוֹשֶׁר לְשׁוֹן שֶׁל
זֶהוּרִית בְּרֹאשׁ הַמִּשְׁתַּלַּח וּמַעֲמִידוֹ כְּנֶגֶד בֵּית שְׁלוּחוֹ
וְלִנְשָׁחַט כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ. וּבָא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ שְׁנִיָּה
וְסוּמָךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁוֹ וּמִתְנַדֶּה וְדוּי שְׁנִי. וְכָךְ הוּא
אוֹמֵר אֲנִי הָשֵׁם חָטָאֲתִי עָוִיתִי פִּשְׁעִיתִי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי
וּבְנֵי אֶהֱרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ. אֲנִי הָשֵׁם כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים
וְלַעֲוֹנוֹת וּלְפָשְׁעִים שְׁחָטָאֲתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ
אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהֱרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
עֲבָדְךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה וְגו'. וְאַחֲרֵי כֵן שׁוֹחֵט אֶת הַפָּר
וּמִקְבֵּל אֶת דָּמוֹ וְנוֹתְנוֹ לְמִי שֶׁהוּא מְנַדְּנֵדוֹ שְׁלֹא יִקְרַשׁ
עַל הָרֶכֶד הָרְבִיעִי שֶׁל הֵיכָל מִבְּחוּץ. וְנוֹטֵל אֶת הַמִּחְתָּה
וְחוֹתֶה בָּהּ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִן הַסֶּמוֹךְ לַמַּעֲרָב. שֶׁנֶּאֱמַר
'מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלְּפָנַי ה'". וְיוֹרֵד וּמְנִיחָהּ עַל הָרֶכֶד
שֶׁבַעֲזָרָה. וּמוֹצִיאִין לוֹ אֶת הַכֶּף וְכָלִי מִלֵּא קְטֹרֶת דִּקְהָ
מִן הַדִּקְהָ. וְחוֹפֵן מִמֶּנָּה מִלֵּא חֲפָנָיו לֹא מְחוֹקוֹת וְלֹא
גְדוּשׁוֹת אֲלֵא טְפוּפוֹת הַגָּדוֹל לְפִי גָדְלוֹ וְהַקָּטָן לְפִי קָטְנוֹ
וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַכֶּף. כִּבֹּר בְּאַרְנוֹ שֶׁהוֹלֵכָה בְּשִׁמְאֵל פּוֹסְלָת
בְּדָם הַקֹּדְשִׁים וְשָׂאֵר הָעֲבוֹדוֹת. וְלִפְיֶכָךְ הִיא מִן הַדִּין
שִׁיּוּלֶיךָ הַמִּחְתָּה בְּשִׁמְאֵלוֹ וְכֵף הַקְטֹרֶת בִּימִינוֹ. אֲבָל מִפְּנֵי

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

כְּכֹד הַמִּחְתָּה וְעוֹד שֶׁהִיא חֲמָה. אֵינוּ יָכוֹל לְסַבֵּלָה
בְּשִׁמְאָלוֹ עַד הָאָרוֹן. לְפִיכָךְ נוֹטֵל הַמִּחְתָּה בְּיָמִינוֹ וְכֹף
הַקְטָרֶת בְּשִׁמְאָלוֹ. וּמֵהֵלֶךְ בַּהִיכָל עַד שֶׁהוּא מִגִּיעַ לְקֹדֶשׁ
הַקְדָּשִׁים. מֵצֵא הַפָּרֶכֶת פְּרוּפָה נִכְנָס לְקֹדֶשׁ הַקְדָּשִׁים עַד
שֶׁהוּא מִגִּיעַ לְאָרוֹן. הִגִּיעַ לְאָרוֹן נוֹתֵן הַמִּחְתָּה בֵּין שְׁנֵי
הַבָּדִים וּבִבֵּית שְׁנֵי שְׁלֹא הָיָה אָרוֹן הָיָה מְנִיחָה עַל אֶבֶן
הַשֹּׁתִיף. וְאוֹחֵז שְׁפֹת הַכֹּף בְּרָאשֵׁי אֶצְבָּעוֹתָיו אוֹ בְּשִׁנָּיו.
וּמַעֲרָה הַקְטָרֶת בְּגוֹדָלוֹ לְתוֹךְ חֲפָנָיו עַד שֶׁמִּחְזִירָה לְמֵלֵא
חֲפָנָיו כְּשֶׁהִיתָה. וְזוֹ הִיא עֲבוּדָה קָשָׁה שֶׁבִּמְקָדָשׁ. וְצוּר
אֶת הַקְטָרֶת עַל גִּבִּי הַגָּחֳלִים בְּיָדוֹ לְפָנִים בַּמִּחְתָּה. כִּדִּי
שֶׁתִּהְיֶה הַקְטָרֶת קְרוּבָה לְאָרוֹן וּרְחוּקָה מִפָּנָיו שְׁלֹא יִכּוּה.
וּמִמֵּתִין שָׁם עַד שֶׁיִּתְּמֵלֵא הַבֵּית עֲשֵׁן וַיֵּצֵא. וְהוּא מֵהֵלֶךְ
אַחֲרֵינִית מְעַט מְעַט פָּנָיו לְקֹדֶשׁ וְאַחֲרָיו לַהִיכָל עַד
שֶׁיֵּצֵא מִן הַפָּרֶכֶת. וּמִתְפַּלֵּל שָׁם בַּהִיכָל אַחֵר שֶׁיֵּצֵא תְּפִלָּה
קֶצֶרָה שְׁלֹא לְהַבְעִית אֶת הָעֵם שְׁמָא יֹאמְרוּ מֵת בַּהִיכָל.
וְכֹךְ הָיָה מִתְפַּלֵּל. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ שְׂאֵם
תִּהְיֶה שָׁנָה זוֹ שְׁחוּנָה תִּהְיֶה גְשׁוּמָה. וְלֹא יִסּוֹר שִׁבֹּט
מִבֵּית יְהוּדָה. וְלֹא יִהְיוּ עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לְפָרֻנָּסָה
וְאֵל תִּכְנֹס לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים:

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ה הט"ו

וּבֵין מְקוֹם הַטְּבָעוֹת וְהַמְזִבָּח שְׁמוֹנָה אַמּוֹת וְהַמְזִבָּח
ל"ב. וְהַכֶּכֶּשׁ שְׁלֹשִׁים. וּבֵין הַכֶּכֶּשׁ וְלִכְתָּל דְּרוֹמֵי י"ב

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

אִמָּה וּמִחֻצָּה. מִכֶּתֶל צְפוֹנִי שֶׁל עֶזְרָה עַד כֶּתֶל הַמִּזְבֵּחַ
שֶׁהוּא רֹחַב שְׁשִׁים וּמִחֻצָּה. וּכְנָגְדוֹ מִכֶּתֶל הָאוֹלָם עַד כֶּתֶל
מִזְרָחִי שֶׁל עֶזְרָה שֶׁהוּא אָרְךְ שֵׁשׁ וְשִׁבְעִים:

הרמב"ם הל' בית הבחירה פ"ה הט"ז

כָּל הַמֵּרְבֵּעַ הַזֶּה הוּא הַנִּקְרָא צְפוֹן הוּא הַמָּקוֹם שְׁשׁוּחֲטִין
בּוֹ קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"ט

עין משפט ו.

קִידֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו לְתִרְוּמַת הַדָּשֶׁן * אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא
מִקְדָּשׁ קָדֵם שֶׁתַּעֲלֶה הַשָּׁמֶשׁ אֵינוֹ צָרִיךְ לַחֲזוֹר וּלְקַדֵּשׁ
אַחֵר שֶׁהָאִיר הַיּוֹם שֶׁהָיָה בְּתַחֲלִית עֲבוֹדָה קִידֵּשׁ:

א. כסף משנה: מכותל צפוני של עזרה עד כותל המזבח וכו' עד והוא המקום ששוחטין בו קדשי הקדשים. פלוגתא דתנאי בפרק ב' דזבחים (דף כ') ופסק כרבי דאמר הכי:

ב. כסף משנה: קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן וכו' אינו צריך לחזור ולקדש אחר שהאיר היום וכו'. שם (דף כ') אמר רבי יוחנן קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן למחר אינו צריך לקדש שכבר קידש מתחילת עבודה למאן אי לרבי הא אמר פסלא לינה אי לרבי אלעזר ברבי שמעון הא אמר אין צריך לקדש אפילו מכאן עד עשרה ימים אמר אביי לעולם לרבי ולינה דרבנן היא ומודה דמקרות הגבר ועד צפרא לא פסלא לינה רבה אמר לעולם רבי אלעזר ברבי שמעון דתחילת עבודה ולא בסוף עבודה ופירש"י מתחילת עבודה שזו תחילת עבודת יום הבא. לעולם רבי אלעזר ברבי שמעון וראה רבי יוחנן דבריו של רבי אלעזר נכונים במקדש בתחילת עבודת היום דלא פסל בה לינה ולא במי שקידש בלילה להקטיר חלבים שהוא סוף עבודת יום אתמול:

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ב הי"ג

אחר שירד זה שתתם ל רצים אחריו הכהנים ומקדשין ידיהם ורגליהם במהרה. ונוטלין את המגרפות ואת הצנורות ועולין לראש המזבח. וכל איברי העולות ואימורי הקרבנות שלא נתאכלו כל הלילה מחזירין אותם לצדדי המזבח. אם אין הצדדין מחזיקין סודרים אותם בכבש פנגד הסובב. ואחר כך גורפין את הדשן במגרפות מכל צדדי המזבח. ומעלין אותו ערמה על גבי התפוח. וגורפין אותה הערמה בפסכת. והוא כלי גדול שמחזיק לתך. ומורידין אותו למטה. וברגלים לא היו מורידין אותו אלא מניחין הערמה גבוהה באמצע המזבח מפני שהוא נוי למזבח:

דף כ:

עין משפט א.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"ו

נטמאו ידיו מטבילין והן טהורות מ. ואינו צריך לחזור ולקדש. נטמא גופו באכילת אכלין טמאין או שתית משקין טמאין וטבל אף על פי שאינו צריך הערב שמש

ל. כסף משנה: אחר שירד זה שתתם רצים אחריו הכהנים וכו' עד מפני שהוא נוי למזבח. בפ"ב דתמיד (דף כ"ח):

מ. כסף משנה: נטמאו ידיו מטבילין והן טהורות וכו'. שם בברייתא: נטמא גופו באכילת אוכלים טמאים וכו'. שם (דף כ'): איבעיא להו טומאה מהו שתועיל לקידוש ידים ורגלים וכו' תיפוק לי כיון דבעי למעבד הערב שמש אסוחי מסח דעתיה כגון דאיטמי סמוך לשקיעת החמה ומשום דהאי מילתא לא שכיחא נקט רבינו במקום נטמא סמוך לשקיעת

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

חֹזֵר וּמִקְדֵּשׁ אַחֵר טְבִילָהּ. שְׁכָל טוֹבֵל מִקְדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וְאַחֵר כֶּף עוֹבֵד. וְאִם לֹא קִדֵּשׁ הוֹאִיל וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ
לֹא חָלַל:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ח"ה

וְכָל הַמְסִיף אֶת רַגְלָיו טָעוֹן טְבִילָה. וְכָל הַמְטִיל מִים
טָעוֹן קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלָיִם. יֵצֵא חוּץ לְחֹמַת הָעֶזְרָה אִם
לְשֵׁהוֹת בַּחוּץ יֵצֵא כְּשֶׁחֹזֵר טָעוֹן טְבִילָה וְאִם לְחֹזֵר מִיָּד
יֵצֵא) כְּשֶׁחֹזֵר טָעוֹן קִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלָיִם בְּלִבָּד. וְאִם לֹא
טָבַל וְלֹא קִדֵּשׁ וְעָבַד הוֹאִיל וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ וְלֹא הִסִּיף
רַגְלָיו וְלֹא הִטִּיל מִים עַבְדּוֹתוֹ כְּשֶׁרָה. הוֹצִיא יָדָיו חוּץ
לְחֹמַת הָעֶזְרָה אֵינוֹ צָרִיף לְחֹזֵר וּלְקִדֵּשׁ:

החמה אכל אוכלים טמאים וכו' שאינו צריך הערב שמש ובעיין לא איפשרטא ומספיקא
לא פסלינן עבודה בדיעבד:

ג. כסף משנה: וזה הכלל היה במקדש וכו' וכל המיסך את רגליו וכו'. משנה בפ' הממונה
(דף כ"ח): יצא חוץ לחומת העזרה וכו'. ברייתא בפרק שני דזבחים (דף כ'): יצא חוץ
למחיצת חומת העזרה אם לשהות טעון טבילה אם לפי שעה טעון קידוש ידים ורגלים
ובגמרא בעי למיפשט מיניה בעיין דבסמוך ודחי הב"ע כגון שיצא להסך את רגליו ופירש"י
דקתני אם לשהות טעון טבילה שיצא להסך רגליו לגדולים ודכוותיה סיפא דקתני אם לפי
שעה טעון קידוש שיצא להטיל מים והדבר מבואר שיש חסרון בלשון רבינו וכך צריך
להגיה יצא חוץ לחומת העזרה אם לשהות בחוץ יצא כשחוזר טעון טבילה ואם לחזור מיד
יצא כשחוזר טעון קידוש ידים ורגלים בלבד וכן מצאתי בספר מוגה. ומ"ש ואם לא טבל
ולא קידש ועבד וכו' עבודתו כשירה. היינו מדלא איפשרטא בעיין דבסמוך מספקא לן אי האי
בריייתא ביצא להסך רגליו או להטיל מים וכדדחי אי לא הילכך מספיקא לא פסלינן עבודה
בדיעבד: הוציא ידיו חוץ לחומת העזרה אינו צריך לחזור כו'. שם ברייתא כתבתיה בסמוך:

עין משפט ג.ד. הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"י

מִצוֹה לְקַדֵּשׁ מִמִּי הַכִּיּוֹר • וְאִם קִדַּשׁ מֵאַחַד מִכָּלִי הַשֶּׁרֶת
הָיָה זֶה כָּשֶׁר. אֲבָל כָּלִי הַחֹל אֵינָם מְקַדְּשִׁין. קִדַּשׁ בְּכָלִי
שֶׁרֶת בַּחוּץ אוֹ בְּכָלִי חֹל בְּפָנִים וְעָבַד עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה.
וְאִין מְקַדְּשִׁין בְּתוֹךְ הַכִּיּוֹר אוֹ בְּתוֹךְ כָּלִי הַשֶּׁרֶת אֲלֵא מִהֵן
שֶׁנֶּאֱמַר 'וְרָחֲצוּ אֶהָרֶן וּבְנָיו מִמֶּנּוּ' וְלֹא בְּתוֹכוֹ. וְאִם קִדַּשׁ
בְּתוֹכוֹ וְעָבַד לֹא חָלָל:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"א

הַטָּבִיל יָדָיו וְרַגְלָיו בְּמִי מִקְוֵה • אֲפֹלוּ בְּמַעְיָן אֵין זֶה
קִדּוּשׁ כָּלֵל עַד שְׂיִרְחֹץ בְּכָלִי. וּבְכָל כָּלִי הַקִּדּוּשׁ מְקַדְּשִׁין
בֵּין שֵׁשׁ בֶּהֱן רְבִיעִית בֵּין שְׁאֵין בֶּהֱן רְבִיעִית:

ס. כסף משנה: מצוה לקדש ממי הכיור ואם קידש מאחד מכלי השרת ה"ז כשר. ברייתא
בפרק שני דזבחים. ומפרש טעמא משום דכתיב ירחצו לרבות כלי שרת. ומ"ש אבל
בכלי החול אין מקדשין. שם (דף כ"ב) ומפרש טעמא משום דכתיב ממנו למעט כלי חול.
ומ"ש קידש בכלי שרת בחוץ וכו'. ברייתא שם (דף כ'): ומ"ש ואין מקדשין בתוך הכיור וכו'.
שם (דף כ"א) בעיא דלא איפשיטא הילכך לכתחילה לא יקדש אלא ממנו אבל אם קידש
בתוכו ועבד מספיקא לא מחללינן עבודה:

ע. כסף משנה: הטביל ידיו ורגליו במי מקוה אפי' במעין אין זה קידוש כלל וכו'. ברייתא
שם (דף כ'): טבל במי מערה ועבד עבודתו פסולה ופירש"י במי מערה שהם כשרים
לטבילה וה"ה למים חיים: ובכל כלי הקדש מקדשין בין שיש בהם רביעית וכו'. שם (דף כ"א):
אמר ר' יוסי בר חנינא כל כיור שאין בו כדי לקדש ארבעה כהנים ממנו אין מקדשין בו
שנאמר ורחצו ממנו משה אהרן ובניו מיתבי בכל הכלים מקדשין בין שיש בהן רביעית
בין שאין בהן רביעית ובלבד שיהיו כלי שרת אמר רב אדא בר אחא בקודח בתוכו ופירש"י
בקודח בתוכו קודח דפנו של כיור ותוחב בתוכו כלי קטן ומקצתו לחוץ ויוצק ממי הכיור
ומוציא אבל באפי נפשיה בעינן שיעור ארבעה כהנים ולפי זה יש קיצור בדברי רבינו שה"ל
לפרש דהא דמכשירין באין בו רביעית היינו דוקא בקודח בתוכו והתוספות פי' בקודח
מתוכו היינו שנוטל ממימיו בכלי קטן וכשר לקדש כיון שבאין מכלי גדול ורבי' אפשר
שהיה מפרש כפי' התוספות. ולפיכך לא חש לפרש שמאחר שכתב בסמוך שצריך להיות

עין משפט ו.ז.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"ה

עין לעיל עין משפט ב

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"ו

נְטֵמָאוּ יָדָיו מִטְבִּילָן וְהֵן טְהוֹרוֹת פ. וְאֵינוּ צָרִיךְ לְחֹזֵר
וּלְקִדְשׁ. נְטֵמָא גּוּפוֹ בְּאַכִּילַת אֶכְלִין טִמְאִין אוֹ שְׁתִּית
מִשְׁקִין טִמְאִין וְטָבַל אֶף עַל פִּי שְׁאִינוּ צָרִיךְ הָעֶרֶב שְׁמֵשׁ
חֹזֵר וּמִקְדֵּשׁ אַחֵר טְבִילָה. שְׁכָל טוֹבֵל מִקְדֵּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו
וְאַחֵר כֶּף עוֹבֵד. וְאִם לֹא קִדֵּשׁ הוֹאִיל וְלֹא הִסִּיחַ דַּעְתּוֹ
לֹא חָלַל:

בכור מים כדי לקדש ארבעה כהנים ממילא משמע שכשכתב שמקדשין בכלי שרת אפי' אין בהם רביעית בנוטל בכלי שרת מהכור היא דאל"כ הוה עדיף שאר כלי שרת מכור ונראה שגם הראב"ד היה מפרש כדברי התוספות ולפיכך לא כתב על רבינו בדרך השגה אלא כמבאר תוספת ביאור שכתב וז"ל בין שאין בהם (כדי) רביעית א"א ובקורח מן הכור שיש בו לקדש ממנו ד' כהנים:

פ. כסף משנה: נטמאו ידיו מטבילן והן טהורים וכו'. שם בברייתא: נטמא גופו באכילת אוכלים טמאים וכו'. שם (דף כ'): איבעיא להו טומאה מהו שתועיל לקידוש ידים ורגלים וכו' תיפוק לי כיון דבעי למעבד הערב שמש אסוחי מסח דעתיה כגון דאיטמי סמוך לשקיעת החמה ומשום דהאי מילתא לא שכיחא נקט רבינו במקום נטמא סמוך לשקיעת החמה אכל אוכלים טמאים וכו' שאינו צריך הערב שמש ובעיין לא איפשיטא ומספיקא לא פסלינן עבודה בדיעבד: